

Årsrapport

2024

**Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester**

AGDER (Vest)

Innhold

1.0 Innledning	1
2.0 Samfunnsoppdraget	2
3.0 Metode for å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene	4
4.0 Prosjekter	13
5.0 Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring	25
6.0 Demensplan 2025	28
7.0 Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming	28
8.0 Helseteknologi	29
9.0 Leve hele livet - Bo trygt heime	29

1.0 Innledning

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) sin visjon er Utvikling gjennom kunnskap. Det gjør vi i samskaping og samarbeid med mange, lokalt, regionalt og nasjonalt. Vi vil takke alle våre kommuner og vår vertskommune Kristiansand for tillit og ønske om samarbeid i 2024. Det er en glede å se alt det gode arbeidet dyktige medarbeidere i kommunene får til.

USHT er organisatorisk plassert i Helse og Mestring i direktørens stab. USHT har en bred fagstab bestående av fagkoordinatorer, fagutviklere og prosjektansatte. I 2024 med ca. 18 årsverk og 24 personer samt noen kortere engasjementer, inkludert språk- og arbeidspraksis. Vi har et større mangfold i gruppen vår enn før, fordi vi ønsker å gjøre en bedre jobb i å forstå og møte behovene ute i tjenestene i kommunene. Vi jobber for å ha en kultur for å hjelpe- og lære av hverandre og i stor grad jobbe i team og benytte hverandres styrker.

En av de store nyhetene i 2024 er nok kunstig intelligens, som er blitt et godt støtteverktøy i hverdagen for mange og mye utvikling vil skje videre på dette feltet. Simuleringstrening er kommet for å bli, og det er stor aktivitet på feltet. Likevel er det fremdeles få avdelinger som regelmessig og strukturert bruker simuleringbasert trening på egen arbeidsplass.

Det er jobbet godt med CRPD. Fokus på mestring og selvstendighet i rettighetsnettverk og resultater overgår våre forventninger. Mange i tjenestene opplever vold og trusler og vi kan med glede fortelle at vi i 2024 har ferdigstilt og testet en opplæringspakke som kan bidra til å forebygge, håndtere og følge opp adferd som utfordrer. Gode menneskemøter og refleksjon over hvordan vi møter innbyggerne har mye å bety i alle typer tjenester.

Pårørendearbeid er blitt løftet i flere nettverk og ulike prosjekter vi har deltatt i. Pårørende trenger å bli sett og hørt og samskaping med de gir resultater. Ekstra gøy var det å være med å arrangere klinisk emnekurs for leger lokalt om demens, kommunikasjon og palliasjon. Å knytte fastlegen enda tettere på tjenesten er viktig for gode pasientforløp og godt teamarbeid. Språkbarrierer og mangfolds-muligheter har vi utforsket enda mer, og kan nå tilby både lederopplæring og bistå med kulturprosesser for å skape språkvennlige arbeidsplasser.

Årsrapporten beskriver først samfunnsoppdraget, nasjonale satsingsområder for 2024 og organisering. Deretter beskrives våre ulike metoder, prosjekter og aktiviteter i året som har gått. Det har i 2024 vært stor aktivitet og vi har fått gjort det meste som var planlagt i handlingsplanen. Vi har i stor grad klart å imøtekomme forespørsler fra kommunene i regionen og andre samarbeidspartnere. Tusen takk til hver og en som viser faglig dyktighet, fleksibilitet og stort engasjement.

Det vil ferdigstilles en oppsummeringsfilm om USHT Agder vest i april 2025 som kan ses ved å trykke på denne [linken](#) eller scanne QR- koden:

Olga Espegren
Leder

**Utviklingssenter for
sykehjem og hjemmetjenester**

AGDER (Vest)

2.0 Samfunnsoppdrag og samarbeid

Samfunnsoppdrag

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) sitt overordnede samfunnsoppdrag er å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer. USHT er forankret i Kompetanseløft 2025 og flere andre nasjonale føringer og handlingsplaner.

Senteret er en ressurs i fylket og fremmer samarbeid med alle kommunene i Agder (vest) og deltakelse i ulike aktiviteter. Kristiansand kommune har som vertskommune krav om å bidra med medfinansiering av utviklingssenteret og er ansvarlig for utviklingssenterets måloppnåelse, og det utgjør over 4 mill. i 2024. Vi er tettere koblet på vertskommunen og deres virksomhetsplan og bidrar i enda større grad i ulike prosesser og planarbeid, både lokalt og regionalt. Dette gir oss bedre innsikt og forståelse av behovet i kommunene.

Målgruppe for arbeidet vårt er ledere og andre ansatte og vi her et bredt faglig perspektiv og inkludere tjenester til alle pasient- og brukergrupper.

Statsforvalter	Samarbeid om regionale konferanser, fellesmøte med Aldring og helse, felles årlig samling med Helsedirektoratet
Senter for omsorgsforskning (SOF)	Månedlige dialogmøter, prosjekt- og forskningssamarbeid og årlig regionalt treff USHT/SOF, årlig nasjonalt treff, samarbeid om masteroppgaver, samarbeid i praksisnære forskergrupper
Øvrige USHTer	Digitale ledermøter hver 14. dag, nettverkssamarbeid på tvers i simuleringstrening, habilitering og lindring.
Andre samarbeidspartnere	Sørlandet sykehus HF (SSHF), Helsefellesskapet, Region Kristiansand, Lister Regionen, Setesdalsregionen, Østre Agder samarbeidet, KS Agder, Universitet i Agder (UIA), Fagskolen i Agder, Tirna (tidligere AOF Vestlandet-Agder), NAKU (Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming), SOR, RVTS Sør, Digi-Agder, RKG e-helse, NFU (Norsk Forbund for Utviklingshemmede), Fylkeseldrerådet, Pensjonistforbundet, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Demensforeningen, Pasient og brukerombudet, lokallag Røde kors, Kreftforeningen, Pårørendesenteret, Fylkeseldreombudet, CP-foreningen, Agder Fylkeskommune, Blå kors, diabetesforbundet, NKUP (Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemning og psykisk helse), Sørlandsparken legesenter, LUPE, HBF, Karde, Aldring og helse, Sound of Happiness, Kvadraturen videregående skole, Helsennettverk Lister, KORUS sør, Senteret for et aldersvennlig Norge, Helsedirektoratet, Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling Helse Sør-Øst (KLB), Kompetansesenter i lindrende behandling – Helse Bergen (om Livets siste dager), Senter for medisinsk etikk (nettverk forhåndssamtale), LHL (nasjonalt og lokallag Flekkefjord), Regional kompetansetjeneste for rehabilitering, Frisklivssentraler, Helse Fonna, Oslo Met, VID, Nord universitet, Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg Lillesand Videregående skole, Kristiansand katedralskole Gimle

Utviklingssenteret skal i 2024 ta utgangspunkt i kommunenes behov og fortsette med nettverksarbeid og det gode pågående arbeidet innenfor de nasjonale satsningsområdene som er:

- Bo trygt heime-reformen, herunder:
 - Lindrende behandling og omsorg
 - Pårørendestrategien
 - Ernæringsstrategien
 - Trygghetsstandard
- Demensplanen 2025
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming
- Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring
- Helseteknologi

USHT Agder (Vest) har jobbet målrettet for FN's bærekraftsmål 3, 4, 11 og 17

Kommune	Folketall (2022)	Kontaktperson i USHT	Kommunen sin kontaktperson(er)
Hægebostad	1 704	Thomas Gordeladze	Alf Vatne
Kristiansand	113 737	Olga Espegren/Stian/Irene	
Farsund	9 695	Torunn Helen Eidså	Miriam Høyland
Lindesnes	23 025	Birgitte Vabo Nesland/ Jarle Hansen Stålesen	Lene Rømteland Hægebostad Geir B. Henriksen
Flekkefjord	9 048	Anne Marte Klem	Ina Cecilie Lindhom
Kvinesdal	5 883	Christina Hagtvedt Paulsen	Line Daastøl
Lyngdal	10 480	Cathrine Humlen Ruud	Anne Sanden Kvinen
Sirdal	1 810	Camilla Jenshus Hansen	Ruth Lillian Hompland
Vennesla	15 123	Silje Marie Jensen	May-Lene Lunde Uberg
Åseral	912	Birgitte Vabo Nesland	Camilla Verdal (nettverk USHT A øst)

<https://no.wikipedia.org/wiki/Vest-Agder>

3.0 Metoder for å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene

ABC modellen

ABC-Opplæringspakkene er utviklet og administreres på landsbasis av Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og Helse. Velferdsteknologiens ABC er utviklet og administreres av KS. USHT inngikk ny leverandøravtale med Aldring og Helse i 2021.

ABC-studiemodellen er en stor satsning i Agder. Fagseminar tilknyttet ABC opplæringen koordineres sammen med USHT Agder (øst). Det ble tilbudt oppstart i alle 10 ABC 'er høsten 2024. Det er gjennomført 7 fysiske Fagseminar 2 våren 2024 med til sammen 337 deltakere, og 8 fysiske Fagseminar 1 høsten 2024. Følgende ABCer startet opp i Agder høsten 2024 (antall deltakere i parentes): Demensomsorgens ABC perm 1 (61) og 2 (51), Psykiske sykdommer i eldre år (52), Mitt livs ABC perm 2 (24), ABC Musikkbasert miljøbehandling, Aldring og omsorg (11), ABC Geriatri (45) og Velferdsteknologiens ABC (40).

USHT fikk kompetansetilskudd fra Statsforvalter til å koordinere ABC-seminar på Agder. Vi har arrangert flere møter for ABC kontaktene i kommunene vest i Agder. Deltatt på stand, personalmøter og ledermøter for å promotere ABC-modellen.

E-læring og film

Eget filmstudio har vært i utstrakt bruk til innspilling og produksjon av film i 2024.

Vold og trusler

USHT har i prosjektet «forståelse, trygghet og mestring i møte med atferd som utfordrer» utviklet manus, spilt inn og redigert, teksten og publisert 19 korte introduksjonsfilmer om begreper og håndteringsteknikker knyttet til tematikk vold og trusler. Filmene inngår i en temaside om vold og trusler (<https://utviklingssenter.no/kunnskapsbanken/vold-og-trusler>), og kan benyttes av ansatte i f.eks. personalmøter, pauser og annen ledig tid. Siden er fremdeles under utvikling. I 2025 vil det være fokus på nasjonal spredning og samarbeid med andre om videreutvikling av opplæringsressursen.

Terje Meland fra filmen Menneskemøter som ligger i kunnskapsbanken om vold og trusler

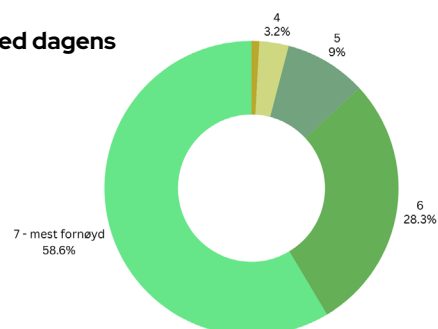
Simuleringsaktivitet i 2024

USHT Agder (vest) skal, sammen med vertskommunen, være en nasjonal, regional og lokal pådriver for å implementere simuleringsbasert læring i kommunene. Dette er svært viktig for oss, da man vet voksne lærer best av teori kombinert med å øve praktisk. Simuleringsaktiviteter i 2024:

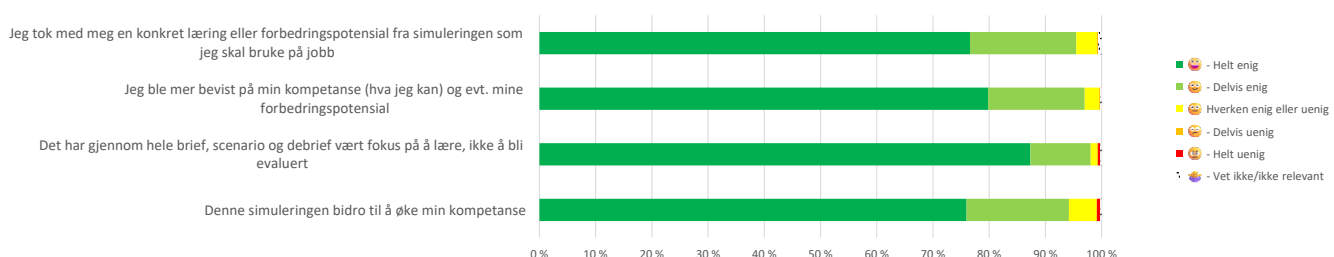
- Gjennomført fire fasilitatorkurs, hvorav to i Kristiansand (15+18 deltakere), ett i Alta (14) og ett i Gjøvik (18).
- Oppfølging med deltakere i etterkant av kurs, digitalt hhv. 1-2 måneder og 3-4 måneder etter kurset. Alle har i tillegg tilbud om å bli fulgt opp lokalt i sin avdeling hvor man kan få veiledning, tips osv etter behov.
- Gjennom et samarbeid med Safer har nå 4 nye medarbeidere i USHT opparbeidet seg kompetanse til å være en del av en kursstab. USHT Agder(vest) har derfor nå mulighet til å utdanne fasilitatorer selvstendig.
- Vi har samarbeidet med USHT Finnmark, Innlandet, Agder øst, Vestfold og Telemark om fasilitatoropplæring og utdanning av kursinstruktører.
- Vertskap for 2-dagers nasjonal Simulation User Network (SUN) konferanse med 150 deltakere. Pre-konferanse med USHT-medarbeidere.
- Bygget opp og publisert nasjonal scenariobank juni 2024, www.scenariobank.no. Den består nå av 90 ulike scenario fra kommunehelsetjeneste, spesialisthelsetjeneste og oppvekst.
- I 2024 hadde nettsiden 963 besøkende. Mest nedlastede scenario (pr. 1. mars 2025) er lastet ned 44 ganger, mens de 20 mest nedlastede scenarioene er lastet ned over 400 ganger til sammen. Mange av disse 20 scenarioene faller under kategorien «observasjonskompetanse», men det er også scenario som «Forhåndssamtale», «Konflikt mellom ansatte», «Møte med pårørende» og «Adferd som utfordrer» representert blant disse
- Egen side for månedens tema, [Månedens tema - Scenariobanken for alle](#). Her er scenarioer knyttet opp til forberedelsesmateriell, som prosedyrer og e-læring (eksempelvis digitale basismoduler) og fusjonert til månedens tema.
- Oppstart av samarbeid med UiA og SSHF om bruk av VR-simulering for sykepleiestudenter i praksis.

Med årets kursdeltakere har Agderkommunene 153 fasilitatorer. Alle inviteres til nettverk for å følge opp simuleringsbasert læring i kommunene. 10 medarbeidere i USHT Agder vest har gjennomført fasilitatorkurs. Det er et overordnet mål at alle fasilitatorene gjennomfører simuleringstrening regelmessig gjennom året på egen avdeling i ulike tema. USHT vil hjelpe og støtte disse i gjennomføringen. Det er utarbeidet felles evalueringsverktøy. Evaluering er frivillig for den enkelte deltaker. 466 deltakere har evaluert simuleringstrening de har deltatt på i 2024. Oppsummering for 2024:

Hvor fornøyd er du totalt sett med dagens simulering? 466 svar

Læringsutbytte

Nettverk

Interkommunale nettverk

Nettverk	Tema på samlinger i 2024	Antall samlinger	Antall deltagere
Demens	Vår: På samme lag og presentasjon av ulike pårørendeprojekt og work shop: Samarbeid i nettverket for å styrke samarbeidet med fastlegen og sykehuset om å forbedre utredning, diagnostisering og oppfølging. Høst: Pårørendesamarbeid og samtykke, makt og tvang	2	25 + 15
Habilitering	Vår: Erfaringer fra PAS, CRPD-nettverk. Ny regional fagplan habilitering Helse-Sørøst. Høst: CRPD-nettverk, Barnekoordinator, oppgavedeling, besøk fra eldreombudet, vold og trusler (halvdagsseminar)	2	16 + 70
Legemiddelhåndtering	Januar: Rutiner for legemiddelgjennomgang September: Avvik og internkontroll	2	16 + 8
Simulering	Øving på fasilitatorrollen/Oppfriskninger fra fasilitatorkurset	2	14 + 28
Saksbehandlerforum	BPA og pårørende med særlig tyngende omsorgsoppgaver	1	60
Aldersvennlig Agder	Bolig og «Knus utfordringen – samskap aldersvennlige kommuner»	2	40+55
Observasjonskompetanse	Vår (fysisk): Akuttmedisinsk tjeneste, hvordan samhandle med ambulansetjenesten. Gruppearbeid ABCDE, trening på kommunikasjon ved bruk av ISBAR. Hvordan lage trygge rammer for læring Testing HLR og VR-briller i pausene. Høst (digitale halvdag): fokus på bokstaven B – respirasjon, basalkunnskap og vitale målinger, oppdagelse og tiltak ved forverring av kols, introduksjon av KlinObs-kommune trinn 1, samt revidert innleggsrapport.	2	100+ ?

Nettverkssamling CRPD nettverk
FOTO: USHT Agder vest

Interne nettverk i vertskommunen

Nettverk	Tema på samlinger i 2024	Antall samlinger	Antall deltagere
Demens	Vår: Samtykke, makt og tvang. Bruk av 6-trinnsmodellen og etisk refleksjon til tema og evaluering. Høst: Forhåndssamtale og palliasjon i demensomsorgen Erfaringsutveksling	2	25 + 22
Kols	Vår: Refleksjon i menneskemøter og prosess med case Høst: Oksygenbehandling hos kols pasienter, slimmobilisering og fysioterapi, oksygen på reise og workshop med diverse utstyr	2	15+ 15
Lindring	Vår: Fremtidsverksted – Innspill til ny helse- og omsorgsplan, Barn som pårørende og erfaringsutveksling i grupper Høst: Palliativ Plan, refleksjoner rundt forhåndssamtaler og palliativ plan og Digital opplæringspakke i lindrende omsorg.	2	2 x 34
Rus og Psykisk helse	Vår: Erfaringsutveksling, hvordan videreformidle kunnskap og bruke nettverket aktivt, informasjon fra Rusteamet. Høst: Erfaringsutveksling, Erfaringer fra prosjekt med forebyggende russamtaler, KORUS-sør og arbeid med eldre og økende forbruk av alkohol og medikamenter, Seksuell helse og LAR ved Feltsykepleien og brukerorganisasjonen RiO.	2	2 x 17
Smittevern	Vår: Erfaringsutveksling, nettverksbygging og håndtering av smitte på demensavdeling. Høst: Vaskeribesøk, håndtering av tekstiler og diskusjon rundt ulike tema innen smittevern som influensavaksinerings.	2	2 x 14
Velferdsteknologi	Vår: Samtykkevurdering og dokumentasjon, hva skal vi med refleksjon? Hva ønsker vi bruke dette nettverket til? Høst: Informasjon fra teknikere i kommunen om status felles rutiner, pilotering medisindispenser, Handlingsplan for e-helse Kristiansand kommune, Helsepiloten og KI	2	21 + 20

Helsefellesskapet i Agder

USHT Agder (vest) har deltatt i faglig samarbeidsutvalg rehabilitering i helsefellesskapet. Vi hadde 4 møter i 2024 og ledet arbeidet med å utarbeide konseptmandat og prosjektsøknad hoftebrudd. Målet er å redusere hoftebrudd med 2% på Agder, kap. 4.19. Vi har ledet samhandlingsprosjektet digitalt kolstilbud, kap 4.17 og bidratt med et kartleggingsarbeid om tjenester til eldre i kommunene innen psykisk helse og rusfeltet, kap 4.18.

Vi har planlagt og ledet prosesser på heldagssamling for partnerskapsmøte i Helsefellesskapet i Agder høsten 2024 og gjennomført og presentert oppsummering av prosessene.

Regionale helse- og omsorgsledernetverk

USHT (øst og vest) fasiliterte 3 store workshoper i januar 2023 for å utarbeide aktuelle tiltak som kommunene i Region Kristiansand skal samarbeide om. Høsten 2023 fikk USHT Agder (vest) i oppdrag å koordinere arbeidet i 2 av 3 tiltak som kommunene i Region Kristiansand samarbeider om. Disse er felles arbeid om kompetanseplan, og informasjonskampanje til innbyggere 55+ for å utsette skrøpelighet, kap. 4.16 og 4.13.

Basiskompetanse

USHT Agder (Vest) har utviklet en innovativ modell for basiskompetanse for alle tjenester i helse- og omsorgssektoren i samarbeid med vertskommunen. Selve undervisning og drift av modellen startet opp i 2017. USHT har fysisk undervisning i basiskompetanse til avdelinger i Kristiansand kommune, og dette planlegges inn i årsturnus.

Tema	Antall undervisninger	Antall (ca.) deltakere	Arbeidsplass
Diabetes	2	40	Sykehjem
Psykisk helse og rus	3	6 - 15	Sykehjem, omsorgsbolig og bofellesskap.
Vold og trusler	13	600	Omsorgssentre, rus/psykisk helse og rehabilitering
Lindring			

 BASIS • KOMPETANSE

Lunsjundervisning

USHT Agder (Vest) har utviklet lunsjundervisning med varighet på 25 min innen flere områder, blant annet refleksjon, TBO, ernæring og diabetes.

Tema	Antall undervisninger	Antall (ca.) deltakere	Arbeidsplass
Legemiddelhåndtering	5		Strømmehaven, Vågsbygdstunet
TBO	2	8 12	Valhalla ØHD Asylmottak N2
TBO og Refleksjon	1	10	Grimtunet oms
Ernæring			
Språkvennlig arbeidsplass			

Refleksjonsgrupper på arbeidsplassen

USHT Agder (Vest) har i 2024 også hatt tilbud om oppstartshjelp til refleksjonsgrupper på arbeidsplassen.

Hospitering

Det har i mange år vært egen hospiteringsordning mellom Sørlandet sykehus HF og kommunehelsetjenesten i Agder. I 2023 startet vi opp med hospitering ved ulike avdelinger i vertskommunen. I 2024 har vi fortsatt litt med hospitering, og også hospitert ved SSHF. Formålet er å bli bedre kjent og bedre forstå praksisfeltet slik at det vi kan støtte med, blir mest mulig relevant. Læringspunkter og refleksjoner før i felles logg i Teams., slik at vi også kan lære av hverandres hospitering. God opplevelse og gode tilbakemeldinger på at det er nyttig.

Fra SUN- konferanse 2024.
FOTO: USHT Agder vest

Fra Prosess om sammenslåing av tjenester.
FOTO: USHT Agder vest

Fagdager i regionen i 2024

17.-18. januar	Fagdager trusler og vold
30. januar	Nettverkssamling Aldersvennlig Agder
28. februar	Fagdag observasjonskompetanse hjemmetjeneste
5. mars	ABC fagseminar Mitt livs perm 1
6. mars	Fagdag observasjonskompetanse hjemmetjeneste
7. mars	ABC fagseminar Demensomsorg perm 1
8. mars	ABC fagseminar Demensomsorg perm 2
13. mars	Fagdag observasjonskompetanse hjemmetjeneste
13. mars	Fag og prosedyredager, UiA Kristiansand
14. mars	ABC fagseminar Geriatri
19 mars	ABC fagseminar Psykiske sykdommer i eldre år
20.mars	Aldring og omsorg
21. mars	Fagdag for Observasjons- og NEWS2-instruktører
22. mars	ABC Velferdsteknologi
3.-5. april	Fasilitatorkurs i simulering for kommuner i Agder
10. april	Nettverkssamling for ressurspersoner i rus og psykisk helse
11. april	Fagdag lindring ressurssykepleienettverket Agder
16. april	Pre-SUN for USHT nasjonalt
17.-18. april	SUN for primærhelsetjeneste, fagskoler og VGS
24. april	Interkommunal nettverkssamling i demens
14. mai	Digital samling for fasilitatorer i simulering i Agder
23-24. mai	Konferansen «Samarbeid om velferdsteknologi Agder» SOVA 24
4.-5. juni	Skrivekurs/kronikk-kurs
13. juni	Samling for nye Observasjons- og NEWS-instruktører
3. september	ABC fagseminar Mitt Livs perm 2
3. september	ABC fagseminar Psykiske sykdommer i eldre år
5. september	ABC fagseminar Geriatri
11. september	ABC fagseminar Demensomsorg perm
10. september	ABC fagseminar Mitt Livs perm 1
17. september	ABC fagseminar Aldring og omsorg
18. september	ABC fagseminar Demensomsorgen perm 1
16.-17. september	Helsefagdager for 10. trinn
9. oktober	Fysisk samling for fasilitatorer i simulering i Agder
14. oktober	Fagdag kols/o2 ressurspersoner-nettverk i Agder
23.oktober	Nettverkssamling for ressurspersoner i rus og psykisk helse
24. oktober	Fagdag lindring ressurssykepleienettverket Agder
31. oktober	Digital fagdag for Observasjons- og NEWS2-instruktører
5.-7. november	Fasilitatorkurs i simulering for kommuner i Agder
12. november	Fagdag for saksbehandlerforum i Agder
14. november	Fagdag interkommunalt ressursnettverk demens
5. desember	Samling for nye Observasjons- og NEWS

Kommunikasjonsstrategi

For å nå flest mulig på best mulig måte, er Utviklingssenteret på ulike sosiale medier, vi har egen hjemmeside og vi sender ut månedlige nyhetsbrev til alle som ønsker å abonnere på det. Du kan abonnere på nyhetsbrevet [her](#).

På LinkedIn har tema vært ukesoppdatering og ansattportretter.

Media	Antall følgere	Publikasjoner i 2024	Egne refleksjoner
Instagram	207		Lite aktiv i 2025, skal starte med «fag-reels» i 2025. Mange yngre ansatte kan nåes her
Facebook	1161		Litt på vei som SoMe, men mange er der fremdeles, når ut til
LinkedIn	535	75 innlegg	Viktig arena å nå ledere å beslutningstakere
Nyhetsbrev	649	12	1 av 3 abonnenter leser nyhetsbrevet. Mål om å øke antall abonnenter og antall som åpner det

[Lenke til egen nettside:](https://www.kristiansand.kommune.no/usht) <https://www.kristiansand.kommune.no/usht>

[Lenke til nasjonal nettside for Utviklingssentrene:](https://www.utviklingssenter.no/) <https://www.utviklingssenter.no/>

[Facebook-gruppe:](https://www.facebook.com/Utviklingssenteret-Agder-Vest-940011739366910/) <https://www.facebook.com/Utviklingssenteret-Agder-Vest-940011739366910/>
Instagram: Utviklingssenteret Vest-Agder

[LinkedIn:](https://www.linkedin.com/company/98974789/admin/inbox?lipi=urn%3Ali%3Apage%3Ad_flagship3_company_admin%3Bnutkc%2FtDSuqA8EwOtT63cA%3D%3D) https://www.linkedin.com/company/98974789/admin/inbox?lipi=urn%3Ali%3Apage%3Ad_flagship3_company_admin%3Bnutkc%2FtDSuqA8EwOtT63cA%3D%3D

Publikasjoner av kronikker

Flere ansatte ved USHT Agder (Vest) har høsten 2023 og sommeren 2024 gjennomført skrivekurs i kronikk. Kurset ble ledet av Bjørn Kvaal og Morten Sangvik med tilknytning til Senter for omsorgsforskning. Ansatte ved utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester sitter på mye verdifull kunnskap innenfor helse og omsorgsarbeid. Meningsutveksling, kritiske spørsmål og deling av kunnskap er viktig for å oppnå en kunnskapsbasert praksis. Kronikkene har nådd ut til flere medier, både lokale og nasjonale.

Det ble publisert 14 kronikker i 2024:

[Mange vil dø hjemme. Da må sykepleiere snakke om det](#) av Camilla Jenshus Hansen

[Vi trenger mer oppmerksomhet rundt behandling av kols](#) av Thea Rebecca Eigestad og Kurt Hatløy

[Vær direktør i eget liv](#) av Olga Espegren

[Uklare retningslinjer for språk i helsesektoren - fvn.no](#) av Sigrun Gilje

[Enda en bortkastet fagdag](#) av Richard Hardeland Skåra

[Utdannet, men ikke tilpasset kommunenes teknologibehov](#) av Christina Hagtvedt Paulsen

[Hvordan lede hundre ansatte?](#) Av Olga Espegren

[På tide å rulle ut en rød løper for alle med kols](#) av Thea Rebecca Eigestad

[Samarbeid gir meg mer tid til pasientene og min egen familie - fvn.no](#) i samarbeid med Jens Gaukstad

[Bo trygt og leve godt – små grep, stor forskjell - fvn.no](#) i samarbeid med Geir S. Nilsen

[Mange vil bli gammel i eget hjem, men er boligen klar? - Lindesnes kommune](#) i samarbeid med Aud-Marit Dahle Steinbru

[Ensomhet; Alle kan føle seg ensomme. Slik behøver det ikke være](#) skrevet i samarbeid med Gudrun Røssehaug

[Aktivitet gir bedre helse. Ti minutter er ofte nok](#) skrevet i samarbeid med Gudrun Røssehaug

[Spis godt, og lev godt - Lindesnes kommune](#) skrevet i samarbeid med Gudrun Røssehaug

Forskning

Det er ønskelig å medvirke enda mer til forskning innen kommunehelsetjenesten på Agder. Det er inngått tettere samarbeid med SOF Sør, NORCE og Eldre Agder programmet det siste årene for å få det til. Vi var med i til sammen 4 ulike NFR søknader i 2024, men dessverre fikk ingen av de søknadene tilsagn.

I 2024 er vi blitt med i 2 ulike forskergrupper ved UiA, [PraKHT](#) og miljøterapeutisk arbeid. Vi har hatt et godt samarbeid med forskningssjef i Kristiansand kommune og SOF Sør om etablering av KSF i Agder. Vi ser frem til videre godt samarbeid i regionen i 2025.

Egen forskning

USHT Agder (vest) gjennomfører i 2023-2025 egen forskning på hvordan regelmessig simuleringstrening påvirker arbeidsmiljøet i en omsorgsavdeling i Kristiansand kommune. Her benyttes et standardisert og validert spørreskjema (COPSOQ III). Datainnsamling er fullført februar 2023 og 2024.

Kommuneforskningsprogrammet

USHT Agder (øst og vest) samarbeider med SOF Sør om [kommuneforskningsprogrammet](#). Vi har i samarbeid søkt Statsforvalter om kompetansetilskudd og hvert av sentrene har fått innvilget Kr 50 000.

USHT har bidratt med aktuelle forskningstema fra kommunene, rekruttering av masterstudenter, kick-off i oppstart og presentasjon av masteroppgave for de to studentene vi veiledet.

USHT ved Camilla Jenshus Hansen har vært kommunekontakt til Anne D Aamodt, klinisk helsevitenskap i 2024. Kommunekontakt har deltatt på møter sammen med student og veileder fra Uia og bidratt med forslag til aktuelle arenaer å rekruttere informanter. Tema på masteroppgaven er: å få innsikt i hvilke forhold som kan hemme og/eller fremme godt samarbeid mellom fastleger og sykepleiere omkring forhåndssamtaler og palliativ plan for alvorlig syke hjemmeboende.

Bilde fra samling med PrakKHT forskergruppe.

Foto: USHT Agder vest

4.0 Prosjekter

Prosjektene som beskrives i denne handlingsplanen er kun de der USHT er prosjekteier eller delaktig i selve prosjektet.

4.1 Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming

Prosjektnavn	Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming
Kort beskrivelse	Målet med prosjektet er å tilrettelegge for bedre helseoppfølging til personer med utviklingshemming. Oppnås ved å øke kompetanse hos ansatte i bofelleskap og legesentre; samt gi tilgang på nødvendig utstyr og verktøy for helseoppfølging. Lage bærekraftige rutiner/ maler, kompetansepakker og forbedre samarbeid mellom bofelleskap og legesentre. Nettside: https://www.kristiansand.kommune.no/tema/usht/prosjekter/bedre-helseoppfolging-uh/
Prosjekteier	USHT Agder vest
Prosjektleder	Stian Brødsjø
Aktivitet 2024	I 2024 er det to nye kommuner som vi har støttet med implementering, og vi opplever fortsatt interesse fra kommuner regionalt og nasjonalt. I starten av 2025 har vi vært i dialog med ytterligere to kommuner. Prosjektet ble presentert på et nasjonalt webinar i 2024. Lignende oppdrag og spredning av prosjekts resultater vil vi prioritere også for fremtiden. Alle dokumenter er tilgjengeliggjort på prosjektets nettside, og kan tilpasses til lokale forhold. I tillegg blir det som er utviklet i prosjektet omtalt og henviset til av våre samarbeidspartnere. Det er skrevet prosjektrapport/sluttrapport for prosjektet
Finansiering	Helsedirektoratet
Tidsperiode	2020-2024
Spredning	Prosjektet og erfaringer fra prosjektet er presentert på små og store fagdager, seminarer og webinarer, både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet er også omtalt på en rekke nettsider, og det er skrevet flere artikler. Det har også vært god støtte fra fagmiljø, hvor blant annet aldring og helse og NAKU har omtalt arbeidet under tema helse og helseoppfølging. Prosjektets sjekkliste for årlig helsekontroll er helt eller delvis implementert i 8 kommuner. Vi har vært i direkte dialog med nærmere 50 kommuner, i tillegg til alle kommuner som er nådd gjennom spredningskanaler nevnt over. Prosjektet har også skrevet egne nyhetsbrev, og det er omtalt i nettverk og i nyhetsbrev for USHT Agder vest. Spredning av prosjekts resultater vil vi prioritere også for fremtiden.

Stian Brødsjø og Azra Ademovik Avila på undervisning for personer som arbeider for mennesker med utviklingshemming.
Foto: USHT Agder vest

4.2 Prosjekt IKT Seniorer Agder

Prosjektnavn	IKT seniorer Agder
Kort beskrivelse	Målet med prosjektet er opplæring og implementeringsstøtte for å styrke den digitale kompetansen for seniorer i Agder. Prosjektet skal bidra til å heve den digitale kompetansen ved å benytte frivillige til å bidra i opplæring i bruk av digitale verktøy som smarttelefon nettbrett, PC og annet
Prosjekteier	USHT Agder øst i samarbeid med USHT Agder vest og Arendal kommune
Prosjektleder	Silje Marie Jensen frem til 01. april, deretter Ingunn Meyer Norschau, USHT Agder (øst)
Aktivitet 2024	Prosjektet har fortsatt samarbeidet med Pensjonistforbundet, Vennesla kommune, Arendal kommune og Fylkesbiblioteket i Agder i 2024. Prosjektet er en bidragsyter i å rekruttere flere teknologiambassadører og legge til rette for kompetanseheving av ambassadørene om e-helse og helseteknologi i Agder. Prosjektet har hatt fokus på å skape bibliotekene som møteplass for digital opplæring og se dette i sammenheng med frivilligsentraler og andre aktører som tilbyr digital opplæring. I 2024 har prosjektet samarbeidet med fire ulike kommuner om en seniordag vi har kalt visningsdag om helseteknologi. Målet har vært å spre informasjon om helseteknologi og informasjon om hvordan bo trygt hjemme for seniorer. Arrangementene har vært i samarbeid med den enkelte kommune hvor det har vært ønskelig at kultursektor, frivillighet og helse- og omsorgssektor samarbeidet om arrangementet. Arrangementene har fortrinnsvis vært arrangert i bibliotekene for å gi økt kunnskap om hvilke digitale tilbud bibliotekene har. I 2024 ble det også arrangert en digital erfaringssamling på Iveland. Dette var en samling for erfaringsutveksling og øke kunnskap for de som har en rolle med å være digitale veiledere. Hele prosjektgruppen var til stede og bidro denne dagen. Det ble lagt vekt på å gjøre Handlingsplan for økt inkludering i et digitalt samfunn - regjeringen.no kjent for aktørene.
Finansiering	Skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Agder og Kommunal- og distriktsdepartementet
Tidsperiode	Oppstart i 2020. Mottok tilskuddsmidler fra Kommunal- og distriktsdepartementet i 2024 som skal finansiere prosjektet midtveis i 2025
Spredning	Oppstart i 2020. Mottok tilskuddsmidler fra Kommunal- og distriktsdepartementet i 2024 som skal finansiere prosjektet midtveis i 2025

4.3 Observasjonskompetanse hos ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester

Prosjektnavn	Observasjonskompetanse hos ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester
Kort beskrivelse	Utarbeidelse av et verktøy for å kartlegge kompetanse, med passeringstester og tilbud om faglig påfyll på området deltakeren ikke passerer. Faglig påfyll kan gis i form av basiskompetansemoduler, e-læring, refleksjoner og simuleringstrening på arbeidsplassen. Det er utarbeidet en kompetansetrapp med tilsvarende kompetansekrav tilhørende hvert trinn. Ved bruk av kompetansekrav kan leder tildele kompetansekrav ut ifra hvilke kompetansenivå leder har behov for å ha på sin arbeidsplass. Prosjektet er en videreføring av tidligere prosjekt med Flekkefjord kommune.
Prosjekteier	Vennesla kommune. Flekkefjord kommune deltar
Prosjektleder	Camilla Jenshus Hansen USHT Agder vest er prosjektleder
Aktivitet 2024	• Utarbeidet kompetansekrav tilsvarende de ulike trappetrinnene i trappetrinnmodellen. • Utarbeidet caser som skal brukes i kartleggingen • Hatt en referansegruppe som har kommet med innspill til caser og kompetansekrav • Utarbeidet læringsaktiviteter/ passeringstester med bakgrunn i ABCDE-vurderinger, NEWS-2, ISBAR, og Q-sofa. • Påbegynt arbeidet med digitalisering og tilgjengeliggjøring i KS læring
Finansiering	Statsforvalter Agder i tjenesteutviklingstilskudd
Tidsperiode	2023-2025
Spredning	Skal piloteres i Vennesla kommune. Ønske om å spre det til flere Agder kommuner. Prosjektet vil også være nyttig for andre prosjekter, blant annet et i Region Kristiansand som ser på utvikling av et felles regionalt rammeverk for kompetansekrav.

4.4 Koordinator pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid

Prosjektnavn	Koordinator pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid
Kort beskrivelse	- Agder kommunene har dedikerte kontaktpersoner som har kunnskap, kompetanse, erfaring og utdanning innenfor forbedringsarbeid som ansatte i kommunene kan støtte seg til - USHT Agder veileder kommunene innen fagfeltet - Styrke kompetanse på områdene tilknyttet kvalitet, pasientsikkerhet og forbedringsarbeid
Prosjekteier	Samarbeid mellom USHT Agder vest, øst og SSHF.
Prosjektleder	Ellida Grøslie USHT Agder (vest)
Aktivitet 2024	Hovedleveranser 2024: - Drift av regional forbedringsagentopplæring og veilederopplæring i samarbeid med USHT Agder (øst) og SSHF - Veileder Agder vest sine deltakere på opplæring - Deltatt på pasientsikkerhetskonferansen, i parallell Hvordan bygge forbedringskompetanse? (opptak fra parallell og presentasjon fra parallell) - Deltatt i nasjonalt nettverk for de som arrangerer forbedringsagentopplæringer og videreutdanning som veileder av forbedringsarbeid, ett fysisk og tre digitale møtepunkter årlig - Deltatt inn i øvrige USHT-prosjekter for opplæring av kolleger og bruk av forbedringsmetode - Deltatt i 1 trygge hender 24-7 sitt kulturbyggingsprogram (KULT). Hatt flere prosesser om arbeidsmiljø og kulturbygging på arbeidsplasser i Kristiansand kommune - Inngår i prosjekt oppgavedeling ved Kvinesdal kommune, hvor forbedringsmetodikk og forbedringsprosesser både brukes i arbeidet, og også deles med forbedringsteam, ledere og øvrige medarbeidere ved Kvinesdal Bo- og dagsenter - Inngår i prosjekt observasjonskompetanse, med inndeling av kompetansekrav - Inngår i prosjekt Foresatt og pårørendeutvalg i Kristiansand kommune, hvor tre av forbedringsagentene er under opplæring og bruk av forbedringsmetodikk er en essensiell del av prosjektet
Finansiering	Statsforvalter i Agder, kompetanse og tjenesteinnovasjon tilskudd
Tidsperiode	2020-2024

4.5 Språkutfordringer hos fremmedspråklige i tjenestene

Prosjektnavn	Språkvennlige arbeidsplasser
Kort beskrivelse	For helsesektoren er det viktig å forsøke å bøte på språkutfordringer for minoritetsspråklige. Det handler om inkludering i arbeidslivet, men også om å rekruttere helsepersonell i helse- og omsorgssektoren. Utfordringer med for dårlig norsk gjelder både en del fast ansatte og personer på vei inn i helseyrkene. Det er kjent at en stor del av språklæring skjer i hverdagssituasjoner, blant annet på jobb. Vi har valgt en praktisk vinkling: å se på det som foregår mellom ansatte når de står skulder ved skulder i arbeidssituasjon. Kan vi snakke om en metode for å optimalisere forhold for språklæring på arbeidsplass?
Prosjekteier	Lyngdal kommune. Birkenes og Kristiansand kommune deltar
Prosjektleder	Sigrun Gilje USHT Agder (vest)
Aktivitet 2024	- Inkludering av Elvegata omsorgssenter; alle 3 avdelinger. Fortsettelse av arbeid både i Lyngdal og Birkenes. - Vært pådriver for 2 gratis helsenorskurs, 70 timer, ca. 40 deltakere. - Vært pådriver for egen finansiering til etablering av erfaringsnettverk/ opplæring i mangfoldsledelse for ledere. Konferanser og Informasjonsarbeid: - Senter for Omsorgsforskning (SOF) sin konferanse, Drammen, Poster og innlegg - Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i Oslo, Nettverkskonferanse. Innlegg - Utvikling og test av scenario for simuleringstrening av prinsipp for språkvennlighet - Arbeid med prosjektets nettside: Kristiansand kommune - Språkvennlige arbeidsplasser
Finansiering	Tjenesteinnovasjonstilskudd fra Statsforvalter i Agder til Lyngdal kommune.
Tidsperiode	Høsten 2023 - vår 2026 (3 år)
Spredning	Til alle kommuner i Agder først og fremst, deretter nasjonalt dersom vi finner en bærekraftig, god og overførbar modell.

4.6 Språkløft i helsesektoren

Prosjektnavn	Språkløft i helsesektoren
Kort beskrivelse	I samarbeid med Kompetansehuset NEO, har ansatte gjennomført et 70 timers kurs i helsenorsk. Kurset var gratis for brukerne
Prosjekteier	Birkenes/ Kompetansehuset NEO
Aktivitet 2024	Kurset ble gjennomført av lærer ved Kompetansehuset NEO. Leder for "språkvennlige arbeidsplasser" var tett på i start og litt underveis for å høste erfaringer. Vi fant bl.a.. • Utfordringer med å komme på nett med eget utstyr for noen. • Noen vil ikke delta med kamera, som gjør en nettklasser utfordrende. • Mye nyttige læring om kommunikasjonen mellom ledere og minoritetsspråklig ansatte. Ønsker i fortsettelsen å teste ut fysiske kurs for å sammenligne.
Finansiering	Kompetansehuset NEO
Tidsperiode	2024

4.7 Lederopplæring; Mangfoldsledelse

Prosjektnavn	Lederopplæring; Mangfoldsledelse
Kort beskrivelse	«Lavterskel-kurs» som tar sikte på å gi ledere økt kompetanse i å lede og anvende det etniske mangfoldet. Kurset vil skreddersys for ledere som ønsker å skape inkluderende arbeidsplasser.
Prosjektleder	Sigrun Gilje
Aktivitet 2024	• Søknad til IMDi om midler. • Skaffet oversikt om aktuelle bidragsytere på feltet • Deltatt på to halvdagskonferanser om emnet • Startet samarbeid med SOF for følgestudie på prosjektet
Finansiering	Midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) til Birkenes kommune.
Tidsperiode	2024 - 2026

Fra regionsamling Senter for Omsorgsforskning og USHT i Sandefjord.
På bilde: Sigrun Gilje, Olga Espegren og Bjørn Kvaal
Foto: USHT Agder vest

4.8 Palliativ Plan

Prosjektnavn	Palliativ Plan
Kort beskrivelse	Ønske om innføring av en felles Palliativ Plan på Agder, som et samhandlingsverktøy mellom ulike aktører. Det er behov for etablering av strukturer tidligere i forløpet for å bidra til større brukermedvirkning og en reell mulighet for pasienter til økt hjemmetid med fokus på livskvalitet. En Palliativ plan kan med fordel utarbeides etter behov framkommet i forhåndssamtaler
Prosjekteier	USHT Agder (Vest), Lyngdal, Evje- og Hornes, Kristiansand og Sirdal kommune er med i prosjektet.
Prosjektleder	Camilla Jenshus Hansen
Aktivitet 2024	Presentasjoner og undervisning: • Presentert forhåndssamtale og palliativ plan på legekontorer og avdelingsmøter. • Digital undervisning i palliasjon til leger i Sirdal. • Fagdager i hjemmesykepleien om forhåndssamtale, palliativ plan og lindrende omsorg. Samlinger og kurs: • Heldagssamlinger for ressurspersoner med faglig påfyll og pilotering. • Kliniske emnekurs for fastleger og institusjonsleger i samarbeid med legeföreningen. • Simulering av forhåndssamtale på legekantor og deltakelse av LIS-leger. Spredning og samarbeid: • Spredning av kurs til Helse Bergen og e-læring i empatisk kommunikasjon. • Planlagt simulering av forhåndssamtale i Lyngdal kommune i 2025. • Flere ledere sender ansatte på opplæringspakker i lindrende omsorg. Samarbeid med andre: • Samarbeid med academia og kommuneforskningsprogrammet. • Involvering av sykehus og rådgivere for implementering. • Dialog om digitalt refleksjonstreff for leger. • Samarbeid med kreftkoordinatorer og temadager om åpenhet rundt døden. Spredning og implementering: • Presentasjoner på erfaringskonferanser og ulike nasjonale konferanser. • Dialog med flere kommuner for erfaringsutveksling. • Kontakt med helsefellesskapet på Agder om Palliativ plan Agder.
Finansiering	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark – Tilskudd til kompetansehevende tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt 2023. Fikk tildelt kr. 1 000 000 i 2024
Tidsperiode	2022-2025
Spredning	Det er ønskelig å løfte prosjektet i Helsefellesskapet i Agder i prosjektperioden for å vurdere videre samarbeid og bruk av Palliativ plan i både primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Videre spredning via USHT sine kanaler (nyhetsbrev, utviklingskonferanse, nettverk osv.), og via samarbeidspartnere. Erfaringer fra prosjektet vil være av stor verdi for alle kommuner og samhandlende aktører nasjonalt, og legger et godt grunnlag for fremtidige forsknings- og utviklingsprosjekter.

4.9 Pårørendearbeid – tjenesteinnovasjonsprosjekt

Prosjektnavn	Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver – et utviklingsprosjekt i Lindesnes kommune
Kort beskrivelse	3-årig kunnskapsbasert prosjekt med utforskning av behov og muligheter for avlastning og veiledning hos pårørende med omfattende omsorgsoppgaver i Lindesnes kommune. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med USHT Agder (vest). I det første prosjektåret er det kartlagt lokale behov, innhentet andres erfaringer og planlagt 5 piloter. Disse er: Pilot 1: Fleksible dag – og aktivitetstilbud (Drop-In avl., aktivitetsvenn, åpningstider) Pilot 2: Kommunikasjon og samhandling (e-læring og simuleringstrening empatisk kom.) Pilot 3: System for innbyggerdialog (årlig pårørendekon., pårørendestrategi, nettside) Pilot 4: Samarbeid om frivillighet (lokaler, tema i tjenestenes årshjul) Pilot 5: System for pårørende oppfølging (opplæring og kontinuitet primærkontakter)
Prosjekteier	Lindesnes kommune,
Prosjektleder	Kirsten Staurseth, Lindesnes kommune. Prosjekt- og prosess-støtte fra USHT
Aktivitet 2024	• Gjennomført arbeid i de ulike pilotene • Planlegging av evaluering i samarbeid med SOF Sør
Finansiering	Statsforvalter, tjenesteinnovasjonstilskudd og tilskudd pårørendefelt fra Helsedirektoratet
Tidsperiode	2022-2024

4.10 Mentoropplæring og digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

Prosjektnavn	Mentoropplæring og innføring av digital opplæringspakke i lindring, Agder
Kort beskrivelse	Hensikten er å tilby Mentoropplæring og Digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg ved livets slutt, utarbeidet av Universitetet i Innlandet. I lys av demografiske utfordringer, vil lindrende omsorg være et viktig satsningsområde framover. Ved bruk av mer ambulante sykepleietjenester, vil helsefagarbeideren få en stadig mer sentral rolle. En styrke at opplæringspakken er rettet spesielt mot denne faggruppen. Ressurspersoner fra lindringsnettverkene eller sykepleiere med videreutdanning i kreft/palliasjon/veiledning, er aktuelle til en mentorrolle på egen arbeidsplass.
Prosjektleder	Cathrine Humlen Ruud
Aktivitet 2024	• Informasjon ut til USHTs kontaktpersoner i kommunene med invitasjon til deltakelse før innsending av søknad. • Informasjon om mottatte midler og ny invitasjon til deltakelse i juni og september. • Informasjon om tilbudet i nyhetsbrevet til USHT Agder vest • Dialog med kommunene Kvinesdal, Hægebostad og Evje og Hornnes om oppstart, men vanskelig å få med mentorer. • Prosjektleder og en mentor fra Kvinesdal deltar på tre webinarer for mentorer. • Presentasjon av tilbudet for ressurspersoner i lindring i Kristiansand kommune i november. Samtidig utsending av informasjon til ledere og presentasjon på enhetsledermøte i OMS. Besluttet at sykehjemmene ønsker å ta dette i bruk. • Påmelding av 33 deltakere i desember 2024, med planlagt oppstart i januar/februar 2025. Oppfølging med tett dialog med ledere og mentorer om lister med deltakere, informasjon om påmelding samt aktivering av kontoene. • Planlagt påmelding og oppstart for flere mentorer og arbeidsteder våren 2025. • Samling for nye mentorer i januar og februar 2025.
Finansiering	Tilskudd til kompetansehevede tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt 2024, Statsforvalter i Vestfold og Telemark
Tidsperiode	2024-2026

4.11 Pårørendeutvalg

Prosjektnavn	Foresatte og pårørendeutvalg
Kort beskrivelse	Prosjektet startet opp våren 2024. Målet med prosjektet er å utvikle et kommunalt foresatte- og pårørendeutvalg. Det jobbes mot å etablere et operativt utvalg bestående av representanter fra foresatte- og pårørende til barn/unge med utviklingshemming og funksjonsnedsettelse og kommunalt ansatte, som er forbedringsagenter. Ved å etablere en struktur for kompetanseoverføring, identifisering, og prioritering av forbedringsområder søker prosjektet å legge til rette for bedre samhandling og god tjenesteutvikling. Prosjektet er meldt inn til kommunens prosjektportefølje.
Prosjektleder	Thea Rebecca Eigestad
Aktivitet 2024	• Opprettelse av prosjekt- og styringsgruppe • Gjennomført 6 prosjektgruppemøter • Utarbeidet forslag til mandat, sammensetning/representanter • Identifisert, kategorisert og prioritert forbedringsområder • Kommunalt ansatte fra relevante avdelinger har startet forbedringsagent-opplæring • Det arbeides etter forbedringsmetodikk med prioritert forbedringsområde • Gjennomført prosesser på struktur og metode for samarbeid og samhandling • Innhentet erfaringer fra andre kommuner og liknende prosjekt
Finansiering	Helsedirektoratet, tilskuddsordning: Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver
Tidsperiode	2024-2025(6) (søkes forlenget inntil 3 år totalt)

4.12 Forståelse, forebygging og mestring av utfordrende adferd hos enkelte pasienter/brukere i kommunale helse- og omsorgstjenester

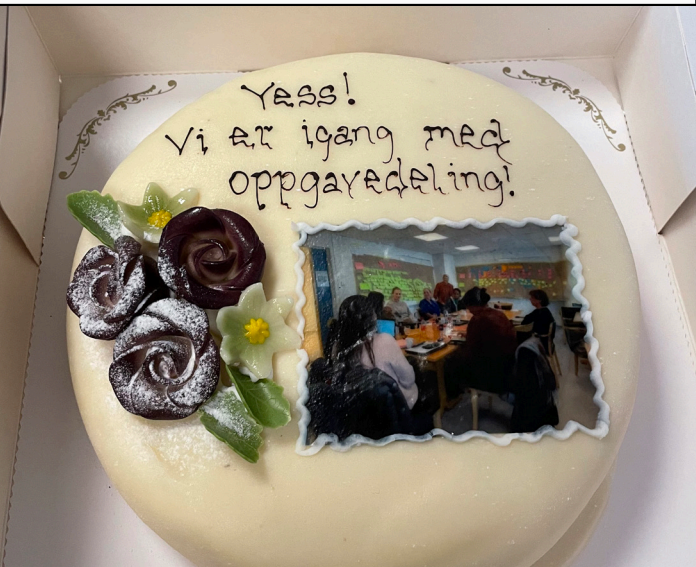
Prosjektnavn	Forståelse, forebygging og mestring i møte med atferd som utfordrer, for ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester
Kort beskrivelse	Målet med prosjektet er å tilrettelegge for at ansatte i større grad opplever trygghet og mestring i møte med atferd som oppleves utfordrende. Videre skal prosjektet bidra til at ansatte får økt kompetanse til å forebygge, håndtere og følge opp hendelser. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Kristiansand kommune, og har deltakende avdelinger fra habilitering, omsorgssenter og hjemmetjenester. Prosjektet er også nært tilknyttet et overordnet prosjekt for hele kommunen i regi av bedriftshelsetjenesten, hvor det ses på hvordan kommunen skal strukturere sitt arbeid knyttet til forskriftskrav om vold og trusler. Mer konkret vil prosjektet se på utvikling av bærekraftige rutiner/ mal- er, kompetansepakker og sikre relevans på tvers av tjenesteområder.
Prosjekteier	USHT Agder (Vest)
Prosjektleder	Stian Brødsjø
Aktivitet 2024	- Ferdigstilt og publisert temaside/digital verktøykasse for ansatte. Til hvert tema er det produsert en kort film som introduserer begrep og teori. - Pilotert verktøykassen med 2 timers undervisning for over 600 ansatte i Kristiansand kommune i ulike sektorer og områder. Erfaringer og tilbakemeldinger fra ansatte og ledere som har testet ut innhold har vært meget positive. - Utarbeidet og benyttet simuleringstrening i arbeid med å forebygge, håndtere og følge opp situasjoner der ansatte opplever truende adferd.
Finansiering	Statsforvalter, tjenesteinnovasjonstilskudd
Tidsperiode	2022-2024
Spredning	Internt i Kristiansand kommune, 2 fagdager i Åseral kommune. Regional og nasjonal spredning av opparbeidet kompetanse og erfaring via de andre USHT'ene og nettverk er planlagt i 2025. Prosjektet kan også være aktuelt som kunnskapsgrunnlag for et større regionalt/ nasjonalt prosjekt med søknad gjennom tilgjengelige tilskuddsordninger.

4.13 Oppdrag fra Region Kristiansand - Lede arbeidsgruppe i regionen på innsatsområde skrøpelig eldre i handlingsplanen

Prosjektnavn	
Kort beskrivelse	Mål: Innbyggere tar selv ansvar for egen alderdom og mestrer den selv lengst mulig før kommunen må inn med tjenester Mandat: Utvikle og utarbeide felles regionalt informasjonsmateriell. Planlegge og iverksette ulike former for informasjonskampanjer rettet mot seniorer (55+).
Prosjekteier	Helse- og omsorgsledernettsverket Region Kristiansand, USHT koordinerer arbeidsgruppe. Region Kristiansand består av seks kommuner: Kristiansand, Lindesnes, Birkenes, Vennesla, Lillesand og Iveland.
Aktivitet 2024	- Innkalt og koordinert månedlige møter i arbeidsgruppa, prioritert hovedfokus på tre områder: ernæring, fysisk aktivitet og sosialt nettverk/ensomhet - Skrevet kronikker og gjennomført informasjonskampanje
Finansiering	Ingen ekstern finansiering, en rep i arbeidsgruppe fra hver kommune i Reg KRS
Tidsperiode	2023-2025
Spredning	Erfaringer fra prosjektet vil være av stor verdi for alle kommuner og samhandlende aktører nasjonalt, og legger et godt grunnlag for fremtidige forsknings- og utviklingsprosjekter. Spredning via USHT sine kanaler (nyhetsbrev, utviklingskonferanse, nettverk osv.), og via samarbeidspartnere USHT

4.14 Oppgavedeling ved Kvinesdal bo- og dagsenter

Prosjektnavn	Oppgavedeling ved Kvinesdal bo- og dagsenter
Kort beskrivelse	Hovedmål med prosjektet er at det ved Kvinesdal bo- og dagsenter er arbeidsdagen lagt opp slik at alle medarbeidere har kompetanse til å være rett person, på rett sted til rett tid innen 31.12. 2024. Prosjektet skal bidra til omstilling, utviklingsarbeid og endringsprosesser i det enkelte tjenestoområde i samarbeid med ledere for å tilrettelegge for lokale omstillingsprosesser. Arbeidet skal ha: • Fokus på ansvar og oppgavefordeling. • Organisering av kompetanse i de ulike avdelingene for å sikre riktig bruk av kompetanse • Sikre arbeidsflyt i oppgaver svarende til kompetansebehov • Kompetansekartlegging for systematisk kompetanseheving Prosjektet skal bidra til: 1. Omstilling, utvikling og endring på det enkelte tjenestenivå og i den enkelte avdeling 2. Belyse og tydeliggjøre ansvar og oppgavefordeling i kommunens omsorgstjenester og organisering av disse 3. Skape gode pasient opplevelser med bruk av riktig kompetanse til enhver tid 4. Fremme kompetanseutvikling 5. Ha fokus på heltidskultur som sikrer en bærekraftig omsorgstjeneste i fremtiden, med bruker i sentrum 6. Kvinesdal bo- og dagsenter skal være rustet til å møte frem- tidens kompetansebehov og ha kvalifiserte søkere til ledige stillinger 7. Skape kunnskapsgrunnlag for tiltak og løsningsmodeller som det skal satses på for å istandsette tjenestene til levering av forsvarlig helse og omsorgstjeneste i fremtiden
Prosjekteier	Kvinesdal kommune
Prosjektleder	Ellida Grøslø, USHT Agder (vest)
Aktivitet 2024	Hovedleveranser 2024: • Jobbing med lokalt forbedringsteam • Fysiske samlinger i forbedringsteamet • To fra USHT har hospitert med fagsykepleier og helsefagarbeider • Videre jobbing med resultater fra • Kartlegging av dagvakt, aftenvakt og nattevakt sine oppgaver • Kartlegging store ukeoppgave • Kartlegging hvilke oppgaver som hører til gruppene sykepleier/vernepleier, helsefagarbeider og assistent • Kartlegging oppgaver som kan utføres av ikke helsepersonell • Oppstart arbeid med Mobil Omsorg inklusiv prioritering av dokumentasjonsområder • Uprøving av hotellfunksjoner
Finansiering	Statsforvalter, tjenesteinnovasjonstilskudd
Tidsperiode	2023-2025
Spredning	Kvinesdal kommune starter TØRN-prosjekt ved hjemmetjenesten Tilknytning til TØRN-prosjektledere i Region Kristiansand

Bilde fra prosess i Kvinesdal. FOTO: USHT Agder vest

4.15 CRPD-nettverk Agder

Prosjektnavn	CRPD-nettverk Agder
Kort beskrivelse	Prosjektet har etablert et ressursnettverk, for personer med utviklingshemming i Agder. Totalt er det 17 deltakere fra 8 kommuner i Agder (Flekkefjord, Vennesla, Kristiansand, Farsund, Arendal, Grimstad, Lillesand og Risør). Målet er å øke kunnskapen om CRPD (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) og forståelse av hvilken praktisk betydning CRPD har eller kan ha for tjenestene de mottar. Primært skal nettverket gjøre CRPD kjent og bidra til at personer med utviklingshemming gis en arena for erfaringsutveksling og meningsutveksling, i tillegg til å øke kompetanse hos den enkelte. Sekundært vil deltakerne gjennom økt kompetanse og praktisk trening i større grad kunne gi gode innspill til bærekraftig tjenesteutforming lokalt og regionalt for kommuner i Agder. Erfaringer fra nettverket oppsummeres også i egen rapport(veileder) som gjøres tilgjengelig for kommunene.
Prosjekteier	USHT Agder (Vest) er prosjekteier i samarbeid med Kristiansand kommune, Flekkefjord kommune, Vennesla kommune, Lillesand kommune og UIA. I prosjektgruppen er det også deltakere fra NAKU, Stiftelsen SOR, Sandefjord kommune, Oslo MET, VID, NFU, CP foreningen og Lillesand VGS.
Prosjektleder	Stian Brødsjø, USHT
Aktivitet 2024	• Prosjektgruppen har hatt to møter for planlegging og evaluering nettverkssamlingene. Prosjektet har valgt å benytte denne gruppen både som veiledningsgruppe og styringsgruppe. • Gjennomført videosamtaler (enkeltvis) med deltakere og ledsagere. Det har fungert både som en forberedelse til ny samling og som en evaluering av metoder og innhold fra forrige samling. • Laget informasjonsskriv til hver av samlingene som ble sendt ut til deltakere og ledsagere i forkant av samlinger. Samme informasjon ble delt med alle som er tilknyttet prosjektet. • Planlagt og gjennomført 2 nettverkssamling: fysisk lunsj til lunsj, på Dyreparken hotell i Kristiansand i april og Rosfjord Strandhotel. Film fra andre samling. • Oppfølging av deltakende kommuner og ledsagere, for å sikre fremdrift og overføring til praksis.
Finansiering	BUFDIR
Tidsperiode	2023-2025
Spredning	Erfaringer fra prosjektet vil være av størst verdi for andre kommuner og regioner som ønsker å skape nettverk og styrke reell brukermedvirkning innen tjenester til personer med utviklingshemming. Prosjektet har fått mye oppmerksomhet fra andre kommuner nasjonalt og gjennom USHT nettverk.

Bilde fra CRPD nettverkssamling. FOTO: USHT Agder vest

Bilde fra Nasjonal PAS-konferanse 2024. Stian Brødsjø og Karl Kristian Langeland (KK) forteller om erfaringer med tilrettelegging og gjennomføring av rettighetsopplæring i Tromsø. FOTO: USHT Agder vest

4.16 Rammeverk oppgavedeling og kompetanseheving

Prosjektnavn Lede arbeidsgruppe i regionen på innsatsområde arbeidsgiverfeltet i handlingsplanen – oppgavedeling og kompetanseheving

Kort beskrivelse Arbeidsgruppe skal se på å utarbeide et felles regionalt rammeverk for kompetansekrav innenfor oppgavedeling mellom de ulike yrkesgruppene innen helse og omsorgstjenestene.

Arbeidsgruppen består av avdelingsledere i de ulike kommunene, en representant fra NAV, tillitsvalgte, TØRN-prosjektledere og USHT Agder Vest. Et felles regionalt rammeverk med kompetansekrav, kan bidra til å sikre at de ansatte har riktig kompetanse til å utføre oppgaver de utfører i arbeidshverdagen. Det vil også bidra til at ledere for en bedre oversikt over kompetanse på avdelingen, og forenkle og legge til rette for mer målrettet med kompetansehevende tiltak på arbeidsplassen.

Målet med oppdraget er økt ledelse kapasitet. Benytte tilgjengelig kompetanse mer hensiktsmessig. Omdømmebygging og bedre kvalitet.

Prosjekteier Helse og omsorgsnettverket Region Kristiansand.

Prosjektleder Camilla Jenshus Hansen

Aktivitet 2024 I 2024 er det blitt utarbeidet en trappetrinns modell, kartlagt oppgaver som utføres. Laget forslag til ny oppgavedeling, og påbegynt kompetansekrav som kan bli regionale.

KOMPETANSETRAPP - REGION KRISTIANSSAND

Utarbeidet av:

Region Kristiansand: Lillesand, Birkeland, Lindesnes, Kristiansand, Iveland og Vennesla kommune
USHT Agder Vest, TØRN Prosjektleder Kristiansand kommune

Finansiering Uten ekstern finansiering

Tidsperiode Prosjektet skal ferdigstilles juni 2025.

Spredning Prosjektet må ses i sammenheng med arbeid som foregår ute i kommunene knyttet til ansvar og oppgavedeling. Aktuelt med nasjonal deling

4.17 Digitalt lærings- og mestringskurs til personer med kols

Prosjektnavn	Digitalt lærings- og mestringskurs kols + tilpasset trening
Kort beskrivelse	Bakgrunn for prosjektet er at både rehabiliteringstilbud i spesialisthelsetjenesten og kommunale lærings- og mestringskurs for personer med kols, i hovedsak benyttes av pasienter fra sentrale strøk. Lang reisevei til behandlingstilbud kan være krevende for personer med kols- og lungesykdommer, og det er vanskelig for distriktskommuner å tilby diagnosespesifikke lærings- og mestringsstilbud. Prosjektet hadde følgende resultatmål: • Utarbeide og pilotere digitalt lærings- og mestringskurs kols + tilpasset trening • Likeverdig tjenester uavhengig av geografisk bosted • Bærekraftig ressursbruk av primær og spesialisthelsetjeneste
Prosjekteier	Helsefellesskapet, Strategisk samarbeidsutvalg (SSU), FSU Rehabilitering er referansegruppe
Prosjektleder	Thea Rebecca Eigestad, USHT Agder vest
Aktivitet 2024	• Prosjektet har utarbeidet og pilotert to kurs, ved Flekkefjord frisklivssentral i samarbeid med LHL og i Arendal ved telemedisinsk sentral. • Det er også utarbeidet en informasjonsvideo som kan benyttes for å informere helsepersonell og befolkning.
Finansiering	Finansiert av midler fra Helsefellesskapet, tildelt i 2023, men oppstart ble i 2024 da man har manglet tilgjengelige ressurser prosjektledelse
Gvinster	Erfaringer og evaluering fra prosjektet sammen med eksisterende kunnskapsgrunnlag, viser at forventede gvinster er økt helse, mestring og livskvalitet for den enkelte deltaker, reduksjon i belastning for både primær- og spesialisthelsetjenesten, samt mer effektiv bruk av ressurser i helsetjenesten. «Lungerehabilitering implementert innen 4 uker etter en kolsforverring har vist å forbedre livskvalitet, redusere reinnleggelser og nye episoder med forverring (eksaserbasjoner)» (Helsedirektoratet, 2022). Effekten av organiserte oppfølgingstiltak tilsvarende frisklivstiltak, er belyst i en kunnskapsoppsummering av Fønhus MS & Dalsbø TK (2024). Den kan lastes ned fra denne linken.
Tidsperiode	2023-2025 (våren)

4.18 Kartlegging av kommunale tilbud til eldre med psykiske helseproblemer, rus og medikamentavhengighet i Agder

Prosjektnavn	Kartlegge eksisterende tilbud til eldre med psykiske helseproblemer, rus og medikamentavhengighet i kommunene og helseforetaket i Agder
Kort beskrivelse	Rapportene «Skrøpelige eldre og personer med kompleks multimorbiditet» og «Skrøpelige eldre, kompleks multimorbiditet, storforbrukere kommune/sykehus» viser at forbruk av tjenester innen rus og psykisk helse faller sterkt til personer over 65 år i Agder i både HF og kommune. Det ser ut som et underforbruk og man ønsker å kartlegge situasjonen og utarbeide gode pasientforløp for de vanligste og mest krevende forløpende innen psykisk helsevern og rusbehandling.
Prosjekteier	SSU
Prosjektleder	Prosjektet skal ledes av faglig samhandlingsrådet (FSU) for psykisk helsevern. I påvente av kapasitet i FSU, har USHT, v/ Camilla Jenshus og Torunn Helen Eidså påbegynt kartleggingsarbeider.
Aktivitet 2024	• Det ble innhentet aktuell forskning og gjennomført intervjuer med ansatte ute i tjenestene. • Resultatet av arbeidet og anbefalinger for videre arbeid med oppdraget er samlet i denne rapporten; https://www.kristiansand.kommune.no/contentassets/dc2748aaaf9b47dcba93b5eea3abd873/rapport-psykiske-helseproblemer-rus--og-medikamentavhengighet-blant-eldre-over-65-ar.pdf • Rapporten presentert til FSU • Intervjuet av Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse - Erfaringskompetanse.no, som ønsket å høre mer om funnene i rapporten.
Finansiering	Ingen
Tidsperiode	2022-2024

4.19 Fall og hoftebrudd

Prosjektnavn	Fallforebygging og hoftebrudd
Kort beskrivelse	Konseptrapporten ble utarbeidet som en oppfølging til rapportene: 1.«Skrøpelige eldre og personer med kompleks multimorbiditet» 2.«Skrøpelige eldre, kompleks multimorbiditet, storforbrukere kommune/sykehus» Mål i oppdraget til Helefellesskapet: • Årlig reduksjon i hoftebrudd på 2% • Utjevne variasjon mellom sykehus og mellom kommuner i overlevelse etter hoftebrudd Delmål 1: Integrerte helsetjenester og redusere uønsket variasjon • Kartlegge dagens praksis og oppfølging etter hoftebrudd. Identifisere forbedringsområder iht retningslinjer fra Fragility Fracture Network Norge (FFN) og nye nasjonale faglige råd om fallforebygging hos eldre (jan 2024) og lære av Sørlandet sykehus, Arendal og Lillesand kommune • Utarbeide et kunnskapsbasert pasientforløp for hoftebrudd i hele Agder • Implementere, pilotere og evaluere pasientforløpet ved ett eller to sykehus og utvalgte kommuner i Agder Delmål 2: Styrke pasienter og pårørendes helsekompetanse og involvering, redusere antall hoftebrudd • Utarbeide og gjennomføre opplysningskampanjer. Spre Informasjon om risikofaktorer og forebyggende tiltak for hoftebrudd på befolkningsnivå • Benytte eksisterende strukturer og sette fokus på å bre ut faglig forankrete tilbud som BASIS og Sterk og stødig hos helsepersonell og i kommuner
Prosjekteier	SSU Agder, prosjektleder
Prosjektleder	Thea Rebecca Eigestad, USHT Agder (vest)
Aktivitet 2024	• Konseptrapport vedtatt av SSU april 2024 og besluttet å gå videre til gjennomføringsfase forutsatt finansiering. • Søkt prosjektmidler ulike steder, men 3 avslag til sammen grunnet mange søknader • Møter i FRS rehabilitering (referansegruppe for prosjektet) • Gjennomført fagsamling – Balansekunst inn i alderdommen. Målsetting for fagsamlingen var å sette fokus på gode eksempler og eksisterende tiltak som Sterk og stødig og BASIS. Deltakere var ansatte fra relevante avdelinger på sykehusene, kommunale tjenester og privatpraktiserende fysioterapeuter.
Finansiering	1,85 mill for 2025-2026 rekruttering- og samhandlingsmidler SSU Agder
Tidsperiode	2024-2026

4.20 Profesjonalisering av helgestillinger

Prosjektnavn	Profesjonalisering av helgestillinger
Kort beskrivelse	Det ble høsten 2023 oppnevnt en arbeidsgruppe som skal utrede og beskrive en fremtidsrettet modell for ansettelser av helgestillinger i tråd med ansettelsesreglementet med tilhørende prosesskart på omsorgssentrene. Formål er å sikre en profesjonalisering av rekruttering av helgestillinger. Bakgrunnen for prosjektet er å imøtekomme de økende rekrutteringsutfordringene, og sikre nødvendig kompetanse og arbeidskraft. Samt at avdelingslederne bruker mye tid på å sikre tilstrekkelig bemanning og kompetanse til enhver tid. Målet med prosjektet: • Redusere tidsbruk og kostnader ved ansettelse av helgestillinger i omsorgssenter. • Redusere antall utlysninger i året. • Øke kvaliteten på ansettelser av helgestillinger. • Sikre at vi når målgruppen og ansetter riktig personell.
Prosjekteier	Kristiansand kommune
Prosjektleder	Camilla Jenshus leder arbeidsgruppe, Irene Larsen Linjord støtter. Arbeids- gruppen består av tillitsvalgte, verneombud, avdelingsledere
Aktivitet 2024	• Ny modell pilotert • Evaluering og justering av modell • Møter i arbeidsgruppen • Videre pilotering er planlagt i 2025
Finansiering	Ingen
Tidsperiode	2022-2024

5.0 Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring

Legemiddelhåndtering

Vi har fått nye kommunefarmasøyt i 2024. Mye av året er gått til å bli kjent.

Det er gjennomført flere undervisninger i legemiddelhåndtering, blant annet for sykepleiestudenter for praksis i hjemmetjenesten.

To digitale samlinger i nettverk for erfaringsdeling for ressurspersoner i legemiddelhåndtering for kommunene i Agder vest og Region Kristiansand. Deltagere opplever det nyttig å dele erfaringer på tvers av kommunene.

Ernæring

I 2024 har vi hatt 2 kliniske ernæringsfysiologer (KEF) i USHT deler av året. Ny prosedyre i vertskommunen for hjemmesykepleien, korttid og omsorgssentre for risikovurdering av ernæring (underernæring) for omsorgssentrene ferdigstilt og implementert. Intoduksjonfilm [her](#). Klinisk ernæringsfysiolog jobber systematisk med ernæringskompetanse hos avdelingsverter på korttidsavdeling Valhalla.

I samarbeid med andre KEF'er fra Sola og Oslo kommune er det laget et eget risikovurderingsskjema for å avdekke overvekt og feilernæring hos personer med psykisk utviklingshemming. Det skal produseres en opplæringspakke på dette som kan sendes ut til kommunene i 2025.

Vi har hatt studenter fra studiet Sosialt entreprenørskap og innovasjon i ernæringsarbeid på UiA og deltok i arbeidet med å produsere informasjon om forebygging av skrøpeligheit hos personer fra alderen 55 år som bor i egen bolig.

Samarbeid med Blå Kors Gatenaert hvor arbeidet med både praktisk og teoretisk kunnskap om mat for personer med ruslidelser. Dette konseptet blir produsert digitalt og presentert nasjonalt, og presentert på Lavterskelkonferansen som kan finnes [her](#).

Smittevern

I 2024 har internt fagnettverket smittevern i vertskommunen hatt fokus på styrken som ligger i nettverket, og hvordan vi sammen kan finne de beste løsningene. Det har også vært besøk på vaskeri, og temaer som tekstilhåndtering, smitte på vandring og influensavaksinering. Årlig gjennomgang av kritiske punkter er digitalisert for et mer effektivt og oversiktlig system gjennom bruk av Microsoft Forms.

Nettverket består av ressurspersoner innen smittevern fra alle sykehjemmene, Valhalla helsesenter, og Lillebølgen i Kristiansand kommune. Det har vært gjennomført to fagdager i 2024, i april og i november. Nettverket har også deltatt på sykehusets fagdag innen smittevern for kommunehelsetjenesten.

Fra parallellsesjon på pasientsikkerhetskonferansen 2024

På bildet: Anders Vege, Olga Espegren, Ellida Grøslø, Trond B. Solholm, Brede Aasen og Lise M. Helsingen

Foto: USHT Agder vest

Observasjonskompetanse

Kompetanse til å avdekke pasienter med forverret somatisk tilstand, innebærer at man har tid til å observere, kunne gjenkjenne og vurdere tiltak man må følge opp, ved tidlige tegn til sykdomsforverring. En forutsetning for å sikre at endringer blir oppdaget, er god observasjonskompetanse. Ansatte må vite hva de skal se etter, hva som er normalt og gjerne ha et utgangspunkt å sammenlikne med. Et hjelpemiddel er å ta i bruk strukturerte observasjons- og kartleggingsverktøy, som ABCDE-metodikk og NEWS2 (Nasjonale faglige råd for tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand, Helsedirektoratet). NEWS2 har vært i bruk på sykehusene og i de fleste kommunene i Agder fra 2020. Det er utarbeidet innholdsrike ressursider samt en digital opplæringspakke som er tilgjengelig på USHTs nettsider. Det er også trykket opp og distribuert lommekort for NEWS2 og ABCDE/ISBAR. Det er i samarbeid med USHT Agder Øst, gjennomført to fagdager i nettverket for alle kommunene i Agder. En fysisk samling i mars med 100 deltakere og en digital halvdagssamling i oktober. I juni og november arrangerte vi fysiske samlinger for nye ressurspersoner. Her fikk de en innføring i grunnleggende observasjonskompetanse, og klargjøring av hva deres rolle som instruktør/ressursperson er.

Vi har utarbeidet og benyttet flere scenarioer knyttet til observasjonskompetanse og NEWS i simuleringstrening, og det er også laget en egen modul til bruk som [Månedens Tema](#). Revidert kvalitets-rutinen i Observasjonskompetanse

Lindring

I vertskommunen er det gjennomført undervisninger i basiskompetanse lindring, smerter og forhåndssamtaler på fagdager og sykepleiemøter i ulike avdelinger (inkludert rus og psykisk helse). Oppfølging av "Livets siste dager" med undervisning i bruk av planen samt innsamling av tall for antall døde per avdeling/enhet i kommunen. Det er arrangert to fysiske nettverkssamlinger for fagnettverket i lindring.

Vi har to prosjekter på lindringsfeltet; Palliativ plan kap. 4.8 og digital opplæringspakke, kap. 4.10. Videre er det gjennomført flere undervisningsoppdrag på lindringsfeltet; ABC geriatri, for fagskolestudenter, på klinisk emnekurs for fastleger, sykehjemsleger og LIS-leger om palliasjon. Det er samarbeid om lindring på Agder med nettverk for ressurspsykepleiere i samarbeid med SSHF, UIA og Kreftforeningen. Vi har gjennomført to fagdager.

Vi har godt samarbeid med UiA, og er representant for kommuner i Agder vest i referansegruppe EVU lindrende omsorg. Vi bidrar med simuleringstrening med sykepleiestudenter på UIA før praksisperioder i 2. og 3. studie. Gjennom Kommuneforskningsprogrammet, med-veiledet masterstudent som skriver om tema forhåndssamtaler og palliativ plan.

Nasjonalt har vi i 2024:

- Deltatt i nasjonal referansegruppe for Stortingsmelding med oppfølging av NOU 2017
- Gjennomført fagdag for ressurspersoner i lindring i Oslo og Akershus kommuner, med undervisning i forhåndssamtale og simuleringstrening på forhåndssamtale
- Deltatt i nasjonalt FOU-nettverk for forhåndssamtale
- Etablert et samarbeid i lindring på tvers av USHTene i Norge. Første digitale møte 21. Oktober, med plan om tre møter i året.
- Spredning av informasjonsbrosjyre til pårørende når døden nærmer seg, «[De siste dagene av livet](#)» til alle kommuner som ønsker å ta den i bruk.
- Presentert posteren Simulering av forhåndssamtalen, lommekort og pårørendebrosjyre på Landskonferansen i palliasjon.

Diabetes

Det er økende antall som får diabetes og økende antall brukere som har behov for hjelp til oppfølging av deres sykdom. Det medfører stor etterspørsel etter kompetanse hos ansatte i tjenesten på feltet, mer enn vi kan møte. Det er gjennomført følgende aktiviteter på diabetesfeltet i 2024:

- E-læringskurs om basiskompetanse om diabetes er tilgjengelig i KS læring
- To undervisninger ute i avdelinger
- Det er per februar 2025 1667 personer som har meldt seg på vårt E-læringskurs om diabetes siden 2022.
- Søkt Helsedirektoratet om midler til utvikling av metodebok i diabetes for kommunene (avslått)

Kols og O2

I 2024 er det gjennomført nettverkssamling for kolsnettverket og fagdag for oksygenkontaktene, se oversikt. Vi har ledet prosjekt for digital kolsoppæring for brukere, se kap.4.17

Rus og psykisk helse

I tillegg til 2 nettverkssamlinger rus og psykisk helse har det i 2024 blitt gjennomført 3 undervisninger på basiskompetanse og fagdager. Vi har ledet arbeidsgruppe for å systematisere bruk av digitalt tilbakemeldingsverktøy FeedbackInformedTreatment (FIT). Felles bruk og prosedyre for bruk av verktøyet i vertskommune samt utarbeide en nettside med informasjon og veiledning i bruk av FIT ([Fit-Outcomes](#)). Vi har deltatt som ressursperson i nettverk for FIT region Sørlandet.

Deltatt i referansegruppe til prosjekt «Ny inngang» i vertskommunen. Prosjektet har som hovedmål å identifisere, beskrive og vurdere innovative og bærekraftige måter å organisere en ny inngang til kommunale tjenester innen rus og psykisk helse.

Bidratt i prosjekt i Digital hjemmeoppfølging på Agder med rolle som koordinator innen feltet rus og psykisk helse første halvår med deltagelse på workshops og initiativer i vertskommune og andre kommuner i Agder med fokus på spredning av kunnskap om Digital hjemmeoppfølging og i planlegging av oppstart av Digital hjemmeoppfølging innen rus og psykisk helsefeltet. Videre er det gjennomført en kartlegging og utarbeidet en rapport etter forespørsel fra Helsefellesskapet i Agder: [Rapport: Psykiske helseproblemer, rus- og medikamentavhengighet blant eldre over 65 år](#). Se kap. 4.18.

Bidratt som ekstern representant fra tjenesten i studieråd for masterprogram i psykososial helse ved UiA.

6.0 Demensplan 2025

Kompetanseheving og støtte til å nå målene i demensplan 2025 gjøre på mange ulike måter og arenaer. Det holdes mye undervisning knyttet til demensfeltet. Simuleringstrening benyttes også til å bedre måten vi kommuniserer med og møter personer med demens og deres pårørende. Videre holder vi kurs i VIPS-modellen for personsentrert omsorg.

Pårørendearbeid til pårørende til personer med demens har vært et satsingsområde på demensfeltet, sammen med å øke kompetanse om demens. Pårørendearbeid har vært tema på nettverkssamlinger, i simuleringstrening med ansatte og forbedring av nettsider ([Kristiansand kommune - Demens](#)).

Det er gjennomført ulike undervisninger på demensfeltet på pårørendeskole i Lindesnes, Kvinesdal/Flekkefjord og Hægebostad, helsefagelever på Kvadraturen videregående skole og introduksjonsdag før praksis, på ABC seminarer (4) og ulike fagdager. Videre undervisning, refleksjonsoppgaver og simuleringstrening om demens, kommunikasjon og palliasjon på klinisk emnekurs for 40 fastleger, sykehjemsleger og LIS-leger lokalt.

Kvalitetsrutinen «Forhåndssamtale», «MOBID- 2 smertekartlegging» og lommekort «Empatisk kommunikasjon» er revidert. Deltatt på et innovasjonskurs i pårørendearbeid med Pårørendesenteret og utarbeidet en dialog-guide for pårørendesamtaler som skal testes ut i 2025.

Det er utarbeidet og testet ut nytt opplæringsmateriell for de som jobber på demensfeltet hvor målet er å lære mer om å forebygge, håndtere og følge opp adferd som utfordrer. Mer informasjon i kap. 4.12.

7.0 Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

Nasjonal veileder Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming, har i 2024 også vært et viktig innsatsområde. Formålet til veilederen er å bidra til kunnskapsbasert praksis, riktige prioriteringer, god samhandling og redusert uønsket variasjon i kommunene. USHT har bistått med kompetanse på forespørsel. I tillegg har veilederen vært styrende for tema i det interkommunale nettverket i habilitering. Nettverket har hatt to møter i 2024.

Mitt livs ABC er et annet viktig innsatsområde. ABC opplæringen gir viktig grunnkompetanse til ansatte i helse- og omsorgstjenesten. I 2024 er det gjennomført totalt 4 seminarer.

Prosjekter spiller også en viktig rolle for å øke kvaliteten i tjenester til personer med utviklingshemming. I 2024 er det følgende prosjekter;

1. Bedre helseoppfølging for personer med utviklingshemming, kap. 4.1.
2. CRPD nettverk, kap.4.15.
3. Forståelse, trygghet og mestring i møte med atferd som utfordrer, kap.4.12.

I tillegg har USHT samarbeidet med Karde om prosjektet; Bruk av eksisterende e-læringsressurser i tjenestene. I forbindelse med de nevnte prosjektene er det gjennomført flere fagdager og foredrag, både i regionen og nasjonalt.

8.0 Helseteknologi

Det er gjennomført en to-dagers konferanse 23 og 24 mai «[Samarbeid om velferdsteknologi Agder 2024](#)» i samarbeid med USHT Agder (Øst), UiA, I4 Helse, KS og Fylkesmannen med over 200 deltakere og mange stands.

Førti deltakere fra Agder startet opp med velferdsteknologiens ABC ble og det er gjennomført to nettverkssamlinger innen helseteknologinettverket i vertskommunen. Det er gjennomført fysiske og digitale undervisninger og simuleringsdager for UiA studenter før praksis i kommunen. Det er gjennomført 4 slike dager på velferdsteknologi. Vår koordinator på velferdsteknologi har vært frikjøpt 50% til [KS nettverkskoordinator](#) for Agder sammen med USHT øst og sammen har de gjennomført flere aktiviteter med kommunene i Agder.

9.0 Leve Hele Livet – Bo trygt heime

Syv ulike departement står bak Bo trygt hjemme-reformen, og den ble vedtatt av Stortinget i desember 2023. [Opptak](#) av den nasjonale konferansen 22. oktober 2024, som Helsedirektoratet gjennomførte i et samarbeid med Husbanken. Konferansen stilte spørsmål om «Hvordan eldre kan leve gode liv og bo lengst mulig hjemme?»

Bo trygt hjemme reformen har som mål å bidra til aldersvennlige samfunn, mer helhet i eldrepolitikken og bedre helsehjelp til eldre i Norge. Reformen bygger på verdiene motvirke sosiale forskjeller gjennom gode fellesskapsløsninger, åpenhet om aldring og trygghet og tilhørighet for alle. Reformen har en planperiode fra 2024 til 2028 og skal følges opp med årlige statusrapporter og evalueringer. Den bygger på erfaringer fra Leve Hele Livet reformen.

Reformen har som hovedmål å:

- Bidra til at eldre kan bo trygt hjemme.
- Utsette behovet for helse- og omsorgstjenester gjennom bedre planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester.
- Sikre bedre bruk av personell og ressurser for å tilby gode og trygge tjenester til alle som trenger det.

Reformen har flere resultatmål, inkludert:

- Levende og aldersvennlige lokalsamfunn som støtter aktivitet og deltakelse.
- Økt tilgang til egnede boliger i aldersvennlige bomiljøer.
- Informasjon om boligtilpasning tilgjengelig for innbyggerne.
- Økt bruk av helse- og velferdsteknologi.
- Tillitsbaserte tjenester med færre ansatte å forholde seg til.
- Kompetente medarbeidere med mer ansvar og tillit.
- Trygghet for eldre og støtte til pårørende.

Satsingsområder

Reformen fokuserer på flere innsatsområder:

1. Levende lokalsamfunn: Inkluderende nærmiljø, deltakelse og samskaping, planlegging for en bedre alderdom.
2. Boligtilpasning og -planlegging: Veiledning og planlegging, planlegging av egen bosituasjon, flere sosiale boformer.
3. Kompetente og myndiggjorte medarbeidere: Trygge tjenester, møte fremtidens kompetansebehov, styrke kvalitet og ledelse.
4. Trygghet for brukere og støtte til pårørende: Forebyggende og aktivitetsfremmende tjenester, kvalitet og kapasitet, støtte til pårørende.
5. Digital tjenesteutvikling: Utvikling av digitale tjenester som fremmer helse og mestring.
6. Kommunikasjonsstrategi: Felles plattform for kommunikasjon om reformen.

USHT Agder vest har mye aktivitet på flere av satsingsområdene i reformen. Årsrapporten er ikke inndelt etter satsingsområdene, men nesten all aktivitet er tiltak som i stor grad kan påvirke resultatmålene i reformen.

I Leve Hele Livet reformen var vi en del av regionalt støtteapparat sammen med Fylkeskommunen, KS, Husbanken, Frivilligsentraler, SOF, USHT, representanter fra Fylkeseldrerådet og Statsforvalter. Representant fra USHT Agder støttet Statsforvalter i koordinering av støtteapparatet grunnet ressursknapphet i embetet de siste to årene av reformen med sekretær oppgaver og koordinering av støtteapparat. Støtteapparatet ble lagt ned i på slutten av 2023, og Statsforvalter i Agder har foreløpig tydelig signalisert at de ikke ønsker SOF og USHT med i en tilsvarende struktur i Bo trygt Heime reformen, men ønsker at hovedsakelig USHT skal ivareta satsingsområde 3 og 4.

Kommunene signaliserer at de ønsker støtte fra USHT i alle satsingsområder i reformen. Vi vil bidra så godt vi kan, og i all hovedsak benytte eksisterende strukturer, men tenke nytt om hvordan vi sammen med kommunene og samarbeidspartnere kan nå målene for reformen i Agder. Nettverk for aldersvennlig lokalsamfunn for kommunene i Agder ble etablert som prosjekt i 2021. USHT Agder vest har søkt om midler til nettverket og koordinert det siden oppstart. Tidlig i 2024 ble det gjennomført en heldagssamling med fokus på bolig, hvor også lokale pensjonistforbund var invitert med. Våren ble nettverket overført fra prosjekt til drift og ledes av Agder Fylkeskommune ved rådgiver Inger-Margrethe Braatu. Begge USHTene i Agder er med videre i dette regionale nettverket.

Vi har bistått i plan- og prosessarbeid i vertskommunens nye temaplan for helse og omsorg med idedugnad, fremtidsverksteder, kunnskapsgrunnlag, ulike arbeidsgrupper og høringer. Mer informasjon og utkast til temaplan finner du [her](#). Prosessverktøy som ble utviklet er delt med andre kommuner i etterkant.

Vi har også arrangert [fremtidsverksted på Arendalsuka](#) i samarbeid USHT Oslo, Nordland og Vestfold. Tema var Hvordan kan vi sammen skape gode helse- og omsorgstilbud i kommunen fram mot 2050?

Abonner på [Nyhetsbrevet](#) vårt
Følg oss på [Facebook](#) og [Instagram](#)

Kontakt oss på mail eller tlf:

usht.agder-vest@kristiansand.kommune.no, 99 43 56 43

www.kristiansand.kommune.no/tema/usht/ eller

www.utviklingssenter.no